

14 Wektor-projekt

Autor: Tomasz Szewczyk

Prowadzący: prof. Jerzy Respondek

Rok akademicki: 2020/2021

Kierunek: informatyka

Rodzaj studiów: SSI

Semestr: 3

Termin laboratorium: poniedziałek i piątek każdego tygodnia

Sekcja: 2

Termin oddania sprawozdania 10.11.2020

1. Treść zadania

Klasa implementująca 1-wymiarowe wektory liczbowe. Klasa powinna umożliwiać i zawierać:

- Konstruktor z parametrem umożliwiającym określenie rozmiaru
- Metodę umożliwiającą dostęp do elementu wektora, zarówno do odczytu jak i zapisu.
- Przeciążone operatory umożliwiające dodawanie, odejmowanie i iloczyn skalarny wektorów.
- Operator mnożenia powinien umożliwiać przekazania jako argument zarówno liczby jak i wektora.
- Przeciążone operatory $+=$, $-=$, $*=$, zakodowane w postaci inline za pomocą wcześniej zaimplementowanych operatorów $+$, $-$, $*$.
- Metody obliczania normy (suma kwadratów elementów), średniej i ekstremów (max, min).
- Sortowanie wektora.
- Wyszukiwanie elementu liniowe i połówkowe.

Czym jest wektor?

Wektor – obiekt matematyczny opisywany za pomocą wielkości: modułu (nazywanego też – zdaniem niektórych niepoprawnie – długością lub wartością, kierunku wraz ze zwrotem (określającym orientację wzdłuż danego kierunku); istotny przede wszystkim w matematyce elementarnej, inżynierii i fizyce.

Reprezentacja wektorów za pomocą współrzędnych umożliwia wyrażenie cech algebraicznych wektorów w dogodny liczbowy sposób.

Struktura danych:

Jako strukturę danych przechowujących zawartość kontenera użyję **tablicę przydzieloną dynamicznie o stałym rozmiarze**. Struktura ta będzie przechowywać wartości wektora typu **int**.

```
int* tab;
```

Konstruktory:

```
Wektor(int rozmiar) : tab(new int[rozmiar]), pojemnosc(0), rozmiar_wektora(rozmiar)
{
}
```

Konstruktor będzie wywołany poprzez parametr **rozmiar**.

Będzie on określał rozmiar wektora oraz zaalokuje odpowiednią ilość w pamięci.

Domyślna **pojemność wektora** logicznie wynosi 0.

Będzie także przechowywać informacje o tym jaki rozmiar ma wektor w zmiennej **rozmiar_wektora**.

Konstruktor kopiujący

```
Wektor(const Wektor& wektor):rozmiar_wektora(100),tab(new int [100]), pojemnosc(wektor.pojemnosc)//konstruktor kopiujacy
{
    memcpy(tab, wektor.tab, sizeof(int) * rozmiar_wektora);
}
```

Konstruktor ten kopiuje nasz wektor. Dzięki temu dużo kodu zostaje zaoszczędzone. Przykładowo tworząc przeciążony operator, którego zadaniem jest dodanie dwóch wektorów do siebie i utworzenie trzeciego zamiast przepisywać na nowo wektor prosto go kopiuję za pomocą teog wektora.

Destruktor

```
~Wektor()
{
    delete[]tab;
}
```

Przeciążone operatory umożliwią dodawanie, odejmowanie i iloczyn skalarny wektorów. Przykład operacji dodawania wektorów:

$$(1, 2, 3) + (-2, 0, 4) = (1 - 2, 2 + 0, 3 + 4) = (-1, 2, 7).$$

Kod:

```
friend Wektor operator + (const Wektor& lewy,const Wektor& prawy);
```

To deklaracja operatora w klasie

Definicja powyższego operatora:

```

Wektor operator+(const Wektor& lewy, const Wektor& prawy)
{
    Wektor suma(lewy);
    for (int i = 0; i < lewy.pojemnosc; i++)
    {
        suma.tab[i] = suma.tab[i] + prawy.tab[i];
    }

    return suma;
}

```

Odejmowanie wektorów:

$$\vec{a} = [4, 2] \quad \vec{b} = [5, 0]$$

$$\vec{c} = \vec{a} - \vec{b} = [4, 2] - [5, 0] = [4 - 5, 2 - 0] = [-1, 2]$$

Definicja:

```

Wektor operator-(const Wektor& left, const Wektor& right)
{
    Wektor roznica(left);
    for (int i=0; i<left.pojemnosc; i++)
    {
        roznica.tab[i] = roznica.tab[i] - right.tab[i];
    }
    return roznica;
}

```

Iloczyn skalarny wektorów:

$$\vec{a} \circ \vec{b} = [a_1, a_2] \circ [b_1, b_2] = a_1 b_1 + a_2 b_2$$

Iloczyn skalarny wektorów został zaimplementowany na dwa sposoby. Jeden, w którym robimy iloczyn skalarny dwóch wektorów, drugi zaś to iloczyn skalarny wektora najpierw przemnożonego przez skalar.

Nagłówki:

```

friend int operator *(const Wektor& left, int x);
friend int operator *(const Wektor& left, const Wektor& right);

```

Kod:

```

int operator*(const Wektor& left, const Wektor& right)
{
    Wektor iloczyn_skalarny(left);
    int ilocz_skal = 0;

```

```

for (int i = 0; i < iloczyn_skalarny.pojemnosc; i++)
{
    ilocz_skal = ilocz_skal + (iloczyn_skalarny.tab[i] * right.tab[i]);
}
cout <<endl<<"Iloczyn skalarny wynosi:" << ilocz_skal << endl;
return ilocz_skal;
}

int operator*(const Wektor& left, int x)
{
    Wektor mnoz_przez_skalar(left);
    int mnoz_wektora_przez_skalar = 0;
    for (int i = 0; i < mnoz_przez_skalar.pojemnosc; i++)
    {
        mnoz_wektora_przez_skalar = mnoz_wektora_przez_skalar + (mnoz_przez_skalar.tab[i] * x);
    }
    cout << "Iloczyn skalarny po uwczesnym przemnozenie przez skalar: " << mnoz_wektora_przez_skalar <<endl;
    return mnoz_wektora_przez_skalar;
}

```

Przeciążone operatory +=, -=, *:=

Zakodowane są w postaci inline. Wykorzystują wcześniej zaimplementowane operatory +,-,*.

Nagłówek:

```

friend inline Wektor& operator-=(Wektor& lewy, const Wektor& prawy);
friend inline Wektor& operator+=(Wektor& lewy, const Wektor& prawy);
friend inline int operator*=(const Wektor& left, const Wektor& right);
friend inline int operator*=(const Wektor& left, int x);

```

,

Definicje:

```

inline Wektor& operator+=(Wektor& lewy, Wektor& prawy)
{
    Wektor suma(lewy);
    suma = lewy + prawy;
    lewy = suma;
    return lewy;
}

inline int operator*=(const Wektor& left, const Wektor& right)
{
    int ilocz_skal;
    Wektor iloczyn_skal(left);

    ilocz_skal = left *right;
    return ilocz_skal;
}

inline int operator*=(const Wektor& left, int x)
{
    int mnoz_przez_skalar;
    Wektor mnozenie(left);
    mnoz_przez_skalar = left * x;
    return mnoz_przez_skalar;
}

```

Wszystkie te operatory **inline** są umieszczone w plikach nagłówkowych pod klasą.

METODY:

Obliczenie normy wzór:

$$|\vec{a}| = \sqrt{\sum_{i=1}^n a_i^2}$$

Kod:

```
void Wektor::norma(const Wektor& wektor)
{
    float norma = 0;
    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc; i++)
    {
        norma = norma + (wektor.tab[i] * wektor.tab[i]);
    }
    cout << "Norma wektora: " << norma << endl;
}
```

Wzór na średnią- w tym przypadku zastosuję **średnią arytmetyczną**:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + x_n}{N}$$

Kod:

```
void Wektor::srednia_arytmetyczna(const Wektor& wektor)
{
    float wynik=0;
    int licznik=0;
    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc; i++)
    {
        wynik = wynik + wektor.tab[i];
        licznik++;
    }
    cout << "Srednia arytmetyczna wynosi: " << (wynik / licznik);
}
```

Wyznaczenie ekstremów to wyznaczenie elementu minimalnego wektora i maksymalnego.

```

void Wektor::wyszukaj_max(const Wektor& wektor)
{
    int max = wektor.tab[0];

    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc - 1; i++)
    {
        if (tab[i] < tab[i + 1])
        {
            max = tab[i + 1];
        }
    }
    cout << "Wartosc maksymalna: " << max << endl;
}

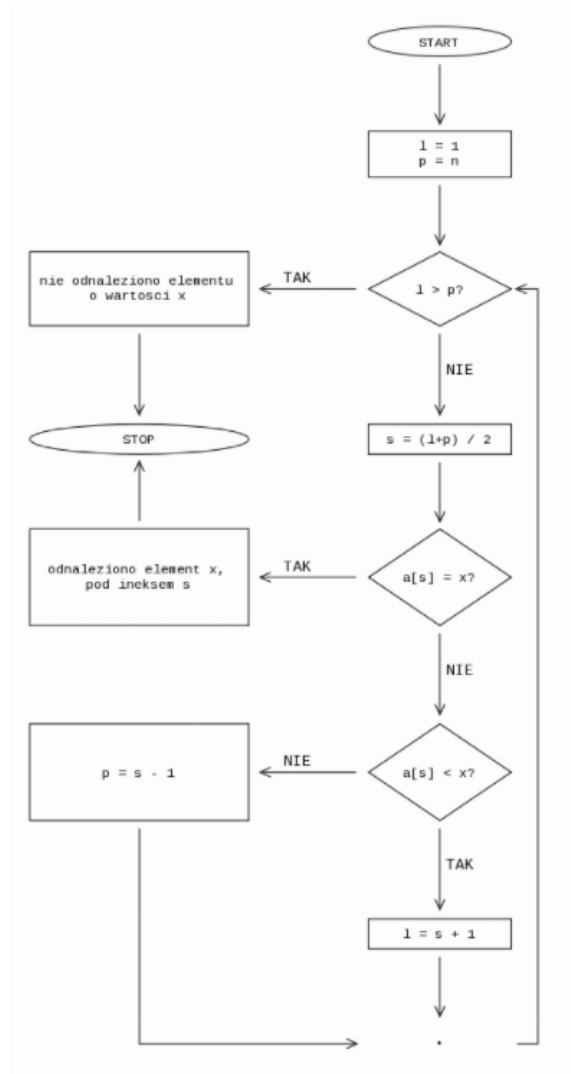
void Wektor::wyszukaj_min(const Wektor& wektor)
{
    int min = wektor.tab[0];

    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc-1; i++)
    {
        if (tab[i] > tab[i + 1])
        {
            min = tab[i + 1];
        }
    }
    cout << "Wartosc minimalna: " << min << endl;
}

```

Wyszukiwanie elementu połówkowe

Algorytm ten ma bardzo dobrą złożoność obliczeniową wynoszącą $O(\log n)$, co oznacza, że czas potrzebny na wyszukanie elementu tą metodą rośnie w sposób logarytmiczny wraz z liniowym wzrostem liczby elementów w przeszukiwanej tablicy. Schemat algorytmu:

Kod:

```

void Wektor::wyszukiwanie_polowkowe(const Wektor& wektor, int x)
{
    int licznik = 0;
    int p;
    int s;

    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc; i++)
    {
        licznik++;
    }
    int l = 0;
    p = licznik - 1;
    while (true)
    {
        if (l > p)
        {
            cout << "Nie odnaleziono szukanego elementu" << endl;
            break;
        }
        s = (l + p) / 2;

```

```

    if (wektor.tab[s] == x)
    {
        cout << "Odnaleziono liczbe " << x << " pod indeksem " << s << endl;
        break;
    }
    if (wektor.tab[s] < x)
        l = s + 1;
    else
        p = s - 1;
}
}

```

Liniowe wyszukiwanie elementu:

Wyszukiwanie liniowe (ang. linear search), zwane również sekwencyjnym (ang. sequential search) polega na przeglądaniu kolejnych elementów zbioru Z. Jeśli przeglądany element posiada odpowiednie własności (np. jest liczbą o poszukiwanej wartości), to zwracamy jego pozycję w zbiorze i kończymy. W przeciwnym razie kontynuujemy poszukiwania aż do przejrzania wszystkich pozostałych elementów zbioru Z.

Kod:

```

void Wektor::wyszukiwanie liniowe(const Wektor& wektor, int x)
{
    for (int i = 0; i < wektor.pojemnosc; i++)
    {
        if (wektor.tab[i] == x)
        {
            cout << "Znaleziono liczbe " << x << " pod indeksem " << i << endl;
        }
    }
}

```

INTERFEJS KLAS:

```

class Wektor
{
private:
    int pojemnosc;
    int* tab;
    int rozmiar_wektora;

public:
    Wektor& operator=(const Wektor& right) {
        if (&right != this) {
            tab = new int[right.pojemnosc];

            for (int i = 0; i < pojemnosc; i++)
            {
                tab[i] = right.tab[i];
            }
            rozmiar_wektora = right.rozmiar_wektora;
        }
        return *this;
    }

    friend ostream& operator<<(ostream& output, Wektor& wektor);
    friend Wektor operator + (const Wektor& lewy, const Wektor& prawy);
    friend inline Wektor& operator+=(Wektor& lewy, const Wektor& prawy);
    friend Wektor operator-(const Wektor& left, const Wektor& right);
    friend inline Wektor& operator-=( Wektor& lewy, const Wektor& prawy);
    friend int operator*(const Wektor& left, const Wektor& right);
    friend inline int operator*=(const Wektor& left, const Wektor& right);
    friend int operator *(const Wektor& left, int x);
    friend inline int operator*=(const Wektor& left, int x);
    void dodaj_do_wektora(int x);
}

```



```

void sortuj(const Wektor& wektor);
void wyszukaj_min(const Wektor & wektor);
void wyszukaj_max(const Wektor & wektor );
void wyszukiwanie_polowkowe(const Wektor& wektor,int x);
void wyszukiwanie_linowe(const Wektor& wektor, int x);
void srednia_arytmetyczna(const Wektor& wektor);
void norma(const Wektor& wektor);
Wektor(int rozmiar) : tab(new int[rozmiar]), pojemnosc(0), rozmiar_wektora(rozmiar)
{
}
Wektor(const Wektor& wektor):rozmiar_wektora(100),tab(new int [100]), pojemnosc(wektor.pojemnosc)//konstruktor kopiujacy
{
    memcpy(tab, wektor.tab, sizeof(int) * rozmiar_wektora);
}
~Wektor()
{
    delete[]tab;
}
};

```

PROGRAM TESTUJĄCY:

```

int main()
{
    cout << "Wektor1: ";
    Wektor x1(100);
    x1.dodaj_do_wektora(1);
    x1.dodaj_do_wektora(1);
    x1.dodaj_do_wektora(-1);

    cout << x1 << endl;
    Wektor x2(100);
    x2.dodaj_do_wektora(11);
    x2.dodaj_do_wektora(2);
    x2.dodaj_do_wektora(2);
    cout <<"Wektor2: "<< x2 << endl;
    Wektor x100(100);
    x100.dodaj_do_wektora(2);
    x100.dodaj_do_wektora(1);
    x100.dodaj_do_wektora(-100);
    x100.dodaj_do_wektora(250);
    cout << "Wektor 100:" << x100<<endl;
    Wektor x5(100);
    x5.dodaj_do_wektora(10);
    x5.dodaj_do_wektora(11);

    cout << "Wektor 5: " << x5<<endl;
    //dodawanie
    Wektor x3 = x1 + x2;

    cout << "Dodawanie-wektor 1+2: " << x3;

    //iloczyn skalarny
    Wektor x6 = x1 * x2;

    //mnozenie przez skalar
    Wektor x7 = x1 * 2;
    x1 -=x2;
    cout << "Skrócony operator odejmowania x1,z2: " << x1;
    cout << endl;
    x1=x1 += x2;
    cout << "Skrócony operator += x1 (po operacji odejmowania),x2: " << x1;
    x1 *= x2;
    cout << endl;
    x1 *= 2;
    //SORTOWANIE
    x100.sortuj(x100);
}

```

```

cout << x100 << endl;
//SZUKANIE MINIMUM
x100.wyszukaj_min(x100);
//SZUKANIE MAXIMUM
x100.wyszukaj_max(x100);
cout << x100 << endl;
//WYSZUKIWANIE POLOWKOWE
x100.wyszukiwanie_polowkowe(x100, 2);
//WYSZUKIWANIE LINIOWE
x100.wyszukiwanie_linowe(x100, 2);
//SREDNIA ARYTMETYCZNA
x100.srednia_arytmetyczna(x100);
x2.norma(x2);
//
//
}

```

WNIOSKI:

Stworzenie klasy Wektor okazało się być wymagającym zadaniem oraz pokazuje wiele zagadnień dotyczących programowania obiektowego. Największym wyzwaniem było pozbycie się błędów związanych z destruktorom. Projekt był dla mnie wyzwaniem, ponieważ czułem presję związaną z czasem lecz podołałem zadaniu. Projekt pozwolił mi na rozwinięcie swoich umiejętności twardych.